

တိုင်းပြည် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အတွက် အထောက်အကူပြုမည့် “Open Development” အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ။ သတင်း အချက်အလက်များကို အကျိုးရှိရှိ အသုံးပြုခြင်းက လူမှုစီးပွားဘဝများ တိုးတက်စေမည်။

၂၀၁၃ ခုနှစ် ဇွန်လ ၂၅

အဓိက အချက်များ

- ကမ္ဘာ့ဘဏ်အုပ်စု၏ “Open Development” အစပြုခြင်းသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် လုပ်ဆောင်နေသော လူထုအခြေပြု ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး လုပ်ငန်းစဉ်များကို အထောက်အကူပြုနိုင်သည်။
- လူတိုင်း သတင်းအချက်အလက်များကို လွယ်ကူ လုံလောက်စွာ ရရှိနိုင်ပြီး လူမှု စီးပွား ဘဝများ တိုးတက်စေရန် ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်နိုင်မည်။
- တိုင်းပြည်၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး လမ်းကြောင်းတွင် ကြုံတွေ့နိုင်သည့် စိန်ခေါ်မှုများကို ဖြေရှင်းကျော်လွှားနိုင်ရန် အရှေ့အာရှ ပစိဖိတ်ဒေသတွင် အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများကို ကျင်းပပြီး အခမဲ့ရရှိနိုင်သည့် သတင်းအချက်အလက်များ၊ သုတေသနများကို လူတိုင်း အသုံးပြုနိုင်ရေး အားပေးကူညီသွားမည်။

ယနေ့အချိန်တွင် မြန်မာနိုင်ငံ အစိုးရသည် လူထု ဗဟိုပြု ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးများကို အရှိန်အဟုန်မြှင့်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိရာ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ “Open Development” အစပြု ခြင်းသည် ပြည်သူတို့၏ လူမှုစီးပွားရေးဘဝ တိုးတက်လာစေရေးအတွက် အထောက်အကူပြုနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ဤအစပြုခြင်းကို မိတ်ဆက်သည့် အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတစ်ရပ်ကို မကြာမီက ရန်ကုန်မြို့တွင် ကျင်းပခဲ့ပါသည်။ တက်ရောက်သူများသည် တိုင်းပြည် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် စိတ်ကူး အကြံဉာဏ်ကောင်းများ ရှိကြသူများဖြစ်သည်။ “ကျွန်တော်တို့အတွက် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု၊ လူမှုရေး ပြောင်းလဲမှု စတာတွေနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ သတင်းအချက်အလက်တွေ လိုအပ်နေတယ်” ဟု ရန်ကုန်မြို့ အခြေစိုက် ပညာရေးစင်တာ တစ်ခုတွင် တက်ရောက်နေသည့် ကိုထွန်းခမ်းက ပြောသည်။ “သတင်းအချက်အလက်တွေ အလွယ်တကူရရှိရင် အိုင်ဒီယာ အသစ်တွေ ဖော်ထုတ်နိုင်မယ်။ တိုးတက်ဖို့ နည်းလမ်းတွေကို အခြားသူတွေနဲ့အတူ ပူးပေါင်းပြီး ရှာဖွေနိုင်မယ်။”

အဆိုပါ ပညာရေးစင်တာတွင် တက်ရောက်လျက်ရှိပြီး ဩစတေးလျနိုင်ငံတွင် နိုင်ငံရေးသိပ္ပံ သင်ယူရန် ဆန္ဒရှိသည့် ကိုနစ်ကီက “ဒီအချိန်က တိုင်းပြည်အတွက် အလုပ်လုပ်ဖို့ အချိန်ကောင်းပါ။ ကျွန်တော်တို့ ဆီမှာ အပြောင်းအလဲတွေ အများကြီး ဖြစ်ပေါ်နေပါတယ်။ ကျွန်တော့် အမြင်ကို ပြောရရင် နိုင်ငံရေးကို လေ့လာခြင်းက တိုင်းပြည်အတွက် အရေးကြီးတယ်”။ အခြားကျောင်းသားတစ်ဦးဖြစ်သည့် ကိုဇင်သည် ဆရာ၊ ဆရာမများ၏ အရည်အသွေးတိုးတက်လာရန် အရေးပါကြောင်း လက်ခံထားပြီး ဟောင်ကောင်တွင် ပညာရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေး ဘာသာရပ်ကို သင်ယူရန် ပြင်ဆင်လျက်ရှိသည်။

“Open Development” ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ အဆိုပါ စိတ်ကူးစိတ်သန်းများကို အကောင်အထည်ပေါ်လာနိုင်ရန် ကူညီပေးလိုခြင်းဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာ့အနှံ့တွင် ပွင့်လင်းမြင်သာမှု၊ တာဝန်ခံမှု နှင့် ကောင်းမွန်သော အုပ်ချုပ်ရေး ပိုမို ဖြစ်ပေါ်လာစေရန် တောင်းဆိုမှု များပြားလာလျက်ရှိသည်။ ထိုတောင်းဆိုချက်များကို ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ရန် ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ အချက်အလက်များ၊ သုတေသနလုပ်ငန်းများ၊ သတင်းနှင့် ခြုံငုံသုံးသပ်လေ့လာမှုများ သည် အွန်လိုင်းပေါ်တွင် အခမဲ့ ရယူနိုင်သည်။ “သတင်းအချက်အလက်တွေကို ပိုမို ရရှိလာတာနဲ့အမျှ ရွေးချယ်မှုတွေ၊ ဆုံးဖြတ်ချက်တွေကို အဲဒီ သတင်းအချက်အလက်တွေအပေါ်မှာ အခြေခံပြီး ဆောင်ရွက်လာနိုင်မယ်။ ပြည်သူတွေရဲ့ လူမှုစီးပွားဘဝတွေလည်း တိုးတက်လာနိုင်မယ်” ဟု ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ မန်နေဂျာ မစ္စတာ ကန်သန် ရန်ကာက ပြောကြားသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် လက်ရှိ ဖြစ်ပေါ်နေသည့် အပြောင်းအလဲများကို သိမြင်နားလည်ထားကြသူများ ပီသစွာ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲသို့ တက်ရောက်လာကြသူများသည် သတင်းအချက်အလက်များ၏ အရေးပါမှုကို ကောင်းစွာ သဘောပေါက်ကြသည်။ နှစ်ရက်တာ ကျင်းပသည့် အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတွင် အရပ်ဘက် အဖွဲ့အစည်းများ၊ သုတေသန စင်တာများ၊ အစိုးရ ဌာနဆိုင်ရာများမှ တာဝန်ရှိသူများနှင့် ကျောင်းသူ ကျောင်းသားများ အစရှိသည့် စုစုပေါင်း ၁၂၀ ဦး တက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။ ၎င်းတို့သည် ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ ပက်ဘက်ဆိုင်ရာအတွင်း ပင်ရောက်ကြည့်ရှုကြပြီး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဖြစ်စဉ်တွင် သတင်းအချက်အလက်များ၏ အရေးပါမှုကို ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။

တက်ရောက်သူများအနက် အများစုသည် ၎င်းတို့၏ သက်ဆိုင်ရာနေရာဒေသ အသီးသီးတွင် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ ဦးဆောင်လမ်းပြသူများလည်း ဖြစ်ကြသည်။ ပြည်တွင်း အခြေပြု အဖွဲ့တစ်ခုဖြစ်သည့် Myanmar ICT for Development တွင် လုပ်ကိုင်နေသည့် မထိုက်ထိုက်အောင်သည် သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာကို ကျေးလက်ဒေသများသို့ ရောက်ရှိအောင် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ အလယ်တန်းကျောင်းသားမှ အသက် ၆၀ အရွယ်အထိ အရွယ်စုံလူများအား ကွန်ပျူတာ မည်သို့သုံးရမည်ကို သင်ကြားပေးသည်။ ဘက်ထရီအပိုများနှင့် လက်ပံတော့များကို ရွာအရောက်သယ်ယူသွားကြသည့်အပြင် တစ်ခါတစ်ရံ ကျေးရွာ မီးစက်ကိုလည်း အသုံးပြုကာ သင်ကြားပေးသည်။ လူလေး ယောက်တွင် တစ်ယောက်သာ လျှပ်စစ်မီးရသော တိုင်းပြည်တွင် သူတို့သည် နည်းသစ်များကို တီထွင်ကြံဆကာ ဆောင်ရွက်ကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

“ကျွန်မတို့ရဲ့ လုပ်ဆောင်ချက်ကတော့ လူတွေကို ကူညီဖို့ပါ။ အထူးသဖြင့် လူငယ်တွေ။ သူတို့ကို အင်တာနက်ကိုဘယ်လို အကျိုးရှိရှိ အသုံးပြုရမယ်ဆိုတာနဲ့ အွန်လိုင်းကနေ သင်တန်းတွေ ဘယ်လိုတက်လို့ရတယ်ဆိုတာကို ပြပေးတယ်။ ခေါင်တဲ့နေရာတွေဆို အင်္ဂလိပ်စာက အခက်အခဲရှိတယ်။ ဒါကြောင့် ဆော့ဖ်ဝဲတွေနဲ့ အကြောင်းအရာတွေကို ဒေသနဲ့ လိုက်လျောညီထွေဖြစ်အောင် လုပ်ဖို့အရေးကြီးပါတယ်” ဟု မထိုက်ထိုက်က ပြောသည်။ “ဒီကနေ့ပြုလုပ်တဲ့ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲက အင်မတန် အသုံးကျပါတယ်။ အရင်က မသိတဲ့ သတင်းအချက်အလက်ကို ဘယ်လိုရှာမလဲဆိုတာနဲ့ တခြား Tools တွေကို သိလာရတယ်။”

တက်ရောက်သူအများစုသည် သတင်းအချက်အလက်နှင့် စပ်လျဉ်းပြီး စိတ်အားထက်သန်သူများ ဖြစ်ကြသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရရှိနိုင်သည့် သတင်းအချက်အလက်များ၏ မှန်ကန်မှုနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး ဆွေးနွေးမှုများကိုလည်း ပြုခဲ့ကြသည်။ လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း ၃၀ ကျော်က ကောက်ယူခဲ့သည့် အချက်အလက်များကို စိတ်ချယုံကြည်နိုင်မှုသည် အားမကောင်းလှပေ။ ထုတ်ပြန်ထားသည့် ကိန်းဂဏန်းများမှာ များသောအားဖြင့် အကောင်းဆုံးသော ခန့်မှန်းမှုများသာ ဖြစ်နေသည်။ ဤကွက်လပ်ကိုဖြည့်ရန် ကမ္ဘာ့ဘဏ်သည် ယခုအခါ အရေးကြီးသည့် လေ့လာသုံးသပ်မှုတစ်ရပ်ကို ဆောင်ရွက်နေသည့်အပြင် ပြည်သူ့ ဘဏ္ဍာငွေ စီမံ ခန့်ခွဲမှုကို ကောင်းမွန်လာစေရန် ကူညီဆောင်ရွက် လျက်ရှိသည်။

တက်ရောက်သူများအနက် တစ်ဦးက အချက်အလက် ကောက်ယူခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ သူ၏ ကိုယ်ပိုင်အတွေ့အကြုံကို ပြောပြသည်။ “ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှု နောက်ကျနေတဲ့ ကျေးရွာတွေရဲ့ အချက်အလက်တွေကို လေ့လာဖို့ Database မရှိဘူး” ဟု သုံးစွဲသူ၏ လိုအပ်ချက်အလိုက် ကွန်ပျူတာ operating system ကို ရေးဆွဲပေးနေသည့် ငွေကြေးအကျိုး အမြတ်မယူသော အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုဖြစ်သည့် Ubuntu တွင် လုပ်ကိုင်နေသည့် ကိုရဲထွတ် ကပြောသည်။ ကိုရဲထွတ် ဦးဆောင်သည့် အဖွဲ့သည် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် လိုအပ်ချက်များ၊ အထက်တန်းပြီးဆုံးသည့် နှုန်း၊ ကျန်းမာရေးစသည့် အချက်အလက်များကောက်ခြင်းတို့ ကို ရှမ်းပြည်နယ်တွင် လေးလခန့် လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။ “အသေးစိတ် အချက်အလက်တွေက ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အလွန် အထောက်အကူပြုပါတယ်။”

“ရန်ကုန်မှာ ပြုလုပ်တဲ့ ဆွေးနွေးပွဲကို တက်ရောက်ကြတဲ့သူအားလုံးက တက်တက်ကြွကြွပါဝင် ဆွေးနွေးကြတယ်။ ဆွေးနွေးမှုတွေကတစ်ဆင့် အချက်အလက်တွေရဲ့ အရေးပါပုံကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း နားလည်သွားနိုင်မှာ ဖြစ်တယ်” ဟု ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ Development Data Group မှ မန်နေဂျာ မစ္စတာ နေးလ်ဖန်တွမ်မှ ပြောကြားသည်။ သူသည် အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတွင် ဦးဆောင် ဟောပြောသူတစ်ယောက်လည်း ဖြစ်သည်။ “တက်ရောက်လာကြတဲ့သူတွေ အားလုံး အခု ရရှိနိုင်တဲ့ Tools တွေကို အသုံးပြုပြီး နည်းလမ်း အသစ်တွေ ရှာတွေ့နိုင်လိမ့်မယ်လို့ မျှော်လင့်ပါတယ်။”

မြန်မာပြည်၏ အကြီးဆုံးမြို့ ရန်ကုန်တွင်ပင် အင်တာနက် ကွန်နက်ရှင်သည် နေ့ကျေးဇူး မယုံကြည်ရပါ။ စမတ်ဖုန်းတစ်လုံးသည် သာမန် အလုပ်သမားတစ်ယောက်၏ လစာ ရှစ်ဆနှင့် ညီမျှသည်ဟု တက်ရောက်လာသူများက ပြောသည်။ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ ကျင်းပနေစဉ်အတွင်း အင်တာနက် ကွန်နက်ရှင် ပြတ်သွားခြင်း၊ လျှပ်စစ်ဓာတ် ပြတ်တောက်သွားခြင်း စသည့် အခက်အခဲအချို့ ရှိခဲ့သည်။ သို့သော် တစ်ဦးတစ်ယောက်မှ စောဒက မတက်ကြပါ။ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုသည် အရှိန်အဟုန်နှင့် ရောက်လာနေပြီဖြစ်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံအတွက် အပြုသဘောဆောင်သည့် ရလဒ်များက စောင့်ကြည့်နေကြသည်။

Open Development ဆိုသည်မှာ ကမ္ဘာ့ဘဏ်က ဆောင်ရွက်နေသည့် လုပ်ငန်းများ၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်က သိရှိထားသည့် အသိပညာ ဗဟုသုတများနှင့် ကမ္ဘာ့ဘဏ်သည် လုပ်ငန်းများကို မည်သို့ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း လူတိုင်းအား ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ချပြသွားနိုင်ရန် ကမ္ဘာ့ဘဏ်အုပ်စုက ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် အစီအစဉ်တစ်ခုဖြစ်သည်။

ကမ္ဘာ့ဘဏ်သည် Open Development ဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးပြောဆိုမှုများ ပိုမို တိုးတက် လုပ်ဆောင်နိုင်ရန်အတွက် အရှေ့အာရှနှင့် ပစိဖိတ်ဒေသတွင်းရှိ အဖွဲ့အစည်းများ၊ မူဝါဒ ရေးဆွဲသူများ၊ ပညာရှင်များ၊ လူမှုအသင်းအဖွဲ့များ၊ ပုဂ္ဂလိက ကဏ္ဍ၊ မီဒီယာ၊ အခြားသူများနှင့်အတူ ဆွေးနွေးပွဲများလုပ်၍ Open Finances, Open Data နှင့် သတင်းအချက်အလက် ရယူအသုံးပြုခွင့် (Access to Information Policy) တို့ကို မိတ်ဆက်ပေးလျက်ရှိသည်။

ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာများကို အခမဲ့ရရှိနိုင်ပြီး creative commons လိုင်စင်ဖြင့် လွတ်လပ်စွာ ပြန်လည် အသုံးပြုနိုင်သည်။ ထိုနည်းအားဖြင့် ပြည်သူများ သတင်းအချက် အလက်ကို သိရှိနိုင်ပြီး ပိုမို၍ ကောင်းမွန်သော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။

စီမံကိန်း ရလဒ်များနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် တာဝန်ခံမှု အားကောင်းစေရန်အတွက် စီမံကိန်းနှင့် လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှုများဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို အချိန်နှင့် တပြေးညီ ထုတ်ပြန်နိုင်ရန်လည်း အားထုတ်လျက်ရှိသည်။ ၂၀၁၃ ခုနှစ် အောက်တိုဘာမှစ၍ ပစ္စည်း ဝယ်ယူရေး စာချုပ်များ အပါအဝင် အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၂၅၀,၀၀၀ ကျော်သည့် စီမံကိန်းများ၏ ငွေစာရင်းနှင့် Trust Fund များနှင့် ပတ်သက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ထုတ်ပြန်ပေးသွားမည်ဖြစ်သည်။

ကမ္ဘာ့အနှံ့ရှိ အစိုးရများနှင့် မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ၏ ပွင့်လင်းမြင်သာသော သတင်းအချက်အလက်များ ထုတ်ပြန်မှုနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် လုပ်ဆောင်ချက်များကိုလည်း Open Government ဆိုင်ရာ အခြေခံ စံနှုန်းများကို ပြဋ္ဌာန်းပေးခြင်းဖြင့် ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိသည်။